

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 24. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: mandag den 20. februar 2017
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Claus Kvist Hansen (DF), Jan E. Jørgensen (V), Christina Egelund (LA), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Zenia Stampe (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: finansminister Kristian Jensen og kulturminister Mette Bock

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3520 (økonomi og finans) den 21. februar 2017 Forelæggelse ved finansministeren**

EUU alm. del (16) – bilag 396 (kommenteret dagsorden for mødet i Europaudvalget 20/2-17)

Finansministeren forelagde sagen om Rådets henstilling om decharge til Kommissionen for budgetimplementeringen i 2015 til forhandlingsoplæg.

1. Revisionen af skatteundgåelsesdirektivet om hybride mismatches (ATAD2)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0687

Rådsmøde 3520 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (16) – E 7 (EU-note af 27/10-16 om forslagene om den fælles konsoliderede selskabsskattebase)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 409 FO, forhandlingsoplæg om revision af direktiv forelagt EEU 2/12-16)

EUU alm. del (15) – bilag 760 (udvalgsmødereferat side 942 FO, forhandlingsoplæg om det eksisterende direktiv forelagt EEU 20/5-16)

Finansministeren: Økofin skal forsøge at opnå enighed om en revision af det skatteundgåelsesdirektiv, som blev vedtaget i sommer.

Direktivet har bl.a. mismatchregler, der generelt skal forhindre, at virksomheder f.eks. kan få skattefradrag for samme udgift i to lande pga. forskellige skattemæssige vurderinger i de to lande. Reglerne kommer fra OECD-standarder.

Ændringsforslaget indfører regler mod mismatch i forhold tiltredjelande og regler mod typer af mismatch, som ikke var dækket af direktivet fra i sommer. Jeg forelagde sagen (til forhandlingsoplæg) før Økofin den 6. december. Her blev der dog ikke opnået fuld enighed om en aftale. Der udestår bl.a. enighed om implementeringsdatoen for ændringsforslaget. Enkelte lande finder det for ambitiøst med ikrafttræden i 2019 samtidig med det oprindelige skatteundgåelsesdirektiv. Regeringen støtter ikrafttræden hurtigst muligt. Det udestår også, om bankers udstedelser af hybrid kernekapital skal undtages mismatchreglerne, så et EU-land f.eks. fortsat kan give skattefradrag for rentebetalinger på denne kapital fra en banks datterselskab til moderselskabet i USA, selv om betalingerne ikke beskattes her.

Enkelte lande lægger vægt på undtagelsen, der ikke er i strid med OECD-standarderne. Andre lande er imod undtagelsen. Et kompromis ventes at blive en tidsbegrænset undtagelse. Regeringen så helst undtagelsen udeladt af forslaget.

Regeringen finder det særlig positivt, at forslaget fortsat ventes at indeholde værn mod de såkaldte omvendte hybride mismatches. Det har vi fra dansk side været med til at få ind i forslaget. Det skal forhindre, at der f.eks. er selskabsenheder, der i realiteten ikke bliver beskattet noget sted (som vi drøftede her i udvalget før Økofin den 6. december). Der ventes lagt op til en lidt længere implementeringsfrist for disse typer mismatch for at imødekomme mere skeptiske lande.

Regeringen er som led i en bred, samlet aftale parat til at acceptere et kompromis på de nævnte punkter. Det gælder en begrænset længere implementeringsfrist for mismatch-reglerne generelt, evt. med yderligere lidt længere frist for omvendte mismatches. Og det gælder en undtagelse for hybrid kernekapital, især hvis den gøres tidsbegrænset. Regeringen finder samlet set, at en aftale om ændringsforslaget ad disse linjer vil være endnu et positivt skridt i kampen mod skatteundgåelse i forlængelse af seneste års fremskridt.

Rasmus Nordqvist nævnte, at ikrafttrædelsen blev udskudt. Nogle mente, det var for tidligt, og ministeren ville støtte, at det skete hurtigst muligt. Hvor hurtigt var det?

Finansministeren regnede med, at der ville komme et kompromis om hybride mismatches, hvor man ville udskyde implementeringsdatoen et år til 2020. Regeringen havde hellere set datoen fastholdt, men nogle lande skulle indføre store ændringer i lovgivningen, og nogle af dem havde valg rundt om hjørnet. Men med Panama Papers og andre sager var der et stærkt pres på for at lave en pakke. Det var vigtigt at komme til enighed, og derfor kunne regeringen acceptere mindre udskydelser og måske lidt længere overgangsordninger. Han forstod godt borgernes undren over, at EU ikke kan lave nogle logiske regler, så en indtægt kun kan trækkes fra et sted, og så man ikke kan undgå beskatning.

2. Fælles EU-liste over ikkesamarbejdende skattejurisdiktioner

– Status

Rådsmøde 3520 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EU-note (15) – E 28 (EU-note af 29/1-16 om Kommissionens nye skattepakke og aktuelle EU-sager)

EUU alm. del (16) – bilag 205 (udvalgsmødereferat side 166, senest behandlet i EEU 4/11-16)

Finansministeren: Vil skal gøre status for arbejdet med den fælles EU-sortliste over ikke-samarbejdsvillige skattejurisdiktioner (skattely).

Økofin aftalte den 8. november 2016 tre kriterier, som alle skal være opfyldt for ikke at komme på listen: Kriterier om 1) skattegennemsigtighed, 2) fair beskatning og 3) tilfredsstillende implementering af OECD-minimumsstandarder. EU's adfærdskodeksgruppe og Kommissionen skal nu screene en lang række tredjelande ud fra kriterierne. Rådet skal herefter vedtage en endelig sortliste inden årets udgang.

Der er ikke fuld enighed om kriteriet for fair beskatning, særlig for lande med meget lav eller ingen selskabsskat. Lande må ifølge kriteriet ikke have regler i strid med EU's selskabsskattekodeks, f.eks. ved at tiltrække økonomisk aktivitet gennem diskriminering. For nulskattelande kan det dog være svært at tale om diskriminering, hvis hverken indenlandske eller udenlandske selskaber betaler skat. Formandskabet lægger derfor nu op til, at sådanne lande skal vurderes ud fra adfærdskodekset i tilpasset form. De vil derfor komme på listen, hvis f.eks. deres skatteregimer synes designet til at tiltrække virksomheder og profit uden reel økonomisk aktivitet i landet osv.

Regeringen støtter en løsning ad disse linjer, da det stiller sammenlignelige krav på tværs af tredjelande og EU-lande. Jeg ser frem til den fælles sortliste, der vil være et nyttigt redskab i den fortsatte kamp mod skattesvindler.

Rasmus Nordqvist spurgte, om regeringen ville arbejde for nulskat som et kriterium for at komme på listen af skattelylande.

Holger K. Nielsen sagde, at udvalget havde fået en henvendelse fra Oxfam, der var meget optaget af, at nulskat skulle være et kriterium for at komme på sortlisten. Nulskat var unfair konkurrence. I forhandlingsoplægget var der en mere forbløffet formulering om, at man skulle undersøge det, hvis der var nulskat i et land. Ville det ikke være praktisk at gøre nulskat til et mere klart kriterium? Det var jo det, skattelylandene praktiserede.

Finansministeren svarede, at det virkede, som om der ville komme et kompromis om sortlisten. EU har ikke internt nogen minimumsskattesats, så derfor ville det være mærkeligt, hvis EU skulle sætte grænser for tredjelandes skatteregimer. Hvis man begyndte på den vurdering, får man en svær diskussion om, hvad skattesatserne skal være generelt. Han mente ikke, at EU skulle blande sig i de danske skattesatser, det skal Folketinget bestemme. EU skal bare sikre, at man ikke diskriminerer. Nulskattesatser kan godt indikere,

at der er noget, man skal være opmærksom på. Derfor ville man undersøge, om der var diskrimination, eller om der var en reel økonomisk aktivitet i lande med nulskat. Men hvis man lader EU beslutte, hvad skattesatsen minimum skal være i andre jurisdiktioner, ville det første krav være en minimumsskattesats i EU-landene. Her var en principiel grænse for, hvad EU skal blande sig i. Derfor støttede man ikke nulskat som absolut definition. Men nulskattesats var en klar indikator på, at noget skulle undersøges nærmere.

Rasmus Nordqvist forstod ikke angsten for, at EU skulle bestemme skattesatsen. Nulskat burde være en minimumsindikator for, at nogle spekulerer i at tiltrække virksomheder, der ikke skulle betale skat. Hvis EU-lande satte skatten ned på 0 pct., var der jo noget galt. Ekstra opmærksomhed på lande med nulskat var ikke nok, man måtte kategorisere nulskattelande som skattely.

Holger K. Nielsen sagde, at hvis et EU-land indførte nulskat, var det diskrimination. Man var nødt til at udvide definitionen af diskrimination, så det ikke kun handlede om forskelsbehandling af indenlandske og udenlandske selskaber. Med nulskat diskriminerer man de lande, der har et skattetryk for at have et velfærdssamfund. Man var nødt til at sammenkæde det med en minimumssats inden for EU, men det problem med skattedumping burde man så løse, hvis man skal fastholde velfærdssystemet. Europa-Parlamentet havde arbejdet med nogle formuleringer, man kunne tage udgangspunkt i.

Peter Hummelgaard Thomsen var meget enig med Holger K. Nielsen i bemærkningerne om skattely og nulskat. Ministeren sagde, man ikke kunne gøre nulskat til et kriterium for at afgøre, at andre lande er skattely, fordi man ikke selv har et minimum for selskabsskat. Men samtidig var man i en situation i Europa, hvor forskellige distrikter, herunder Jersey, har nulskat og i praksis fungerer som skattely. Der foregår et ræs mod bunden. Ministerens kollega havde lige været ude og sige, at Danmark bør overveje at sænke selskabsskatten for at tiltrække investeringer. Efter hans mening burde man blive enige om en fælles bund under selskabsskatten. Var det korrekt forstået, at man ikke mente, man kunne gøre nulskat til et kriterium over for tredjelande, men at man gerne ville arbejde for, at det blev en indikator?

Zenia Stampe syntes, hun havde hørt ministeren sige, at man kunne bruge nulskat som indikator, men ikke som absolut kriterium. Hun kunne ikke genkende det i de tre kriterier, man skulle vurdere landene på bruttolisten ud fra. Hun bad ham uddybe, hvor det stod i forhandlingsoplægget. Hun kunne godt forstå ministerens argument, så længe han ikke mente, man skulle arbejde for et minimumsniveau for selskabsbeskatning.

NOT Finansministeren sagde, at man havde diskuteret, om kriteriet om fair beskatning også skulle indebære nulskat. Det var der ikke enighed om, men det blev stadig brugt som en indikator for, at der ikke var en reel økonomisk aktivitet – og så var det et skattely, man skulle slå ned på.

Diskussionen om, hvorvidt der skulle være en bund over den europæiske selskabsskattesats var kun relevant, hvis man kunne blive enige om skattebasen. Hvis man tillod store fradrag og forskellige opgørelsesmetoder, var satsen ikke så afgørende. Ministeren tilbød at oversende et

notat om, at den lavere selskabsskattesats i Danmark, der var blevet sænket af røde og blå regeringer siden 1980'erne, ikke havde betydet et fald i selskabsskatteindtægterne i pct. af BNP. I Danmark havde man typisk bredt basen ud og sat satsen ned. Det havde gjort vilkårene for at drive virksomhed i Danmark tydeligere og fremmet væksten og beskæftigelsen.

En skattemæssig jurisdiktion kunne i princippet godt vælge en nulskattesats på selskaber, og en høj beskatning af aktieudbytte. Man kunne altså godt have en selskabsskattesats på nul og samtidig beskatte det reelle overskud. Når man så på, hvor mange år man havde arbejdet på at lave den fælles selskabsskattebase, CCTB, uden at komme nogen vegne, var det illusorisk at blive enige om en fælles sats. Man ville altid kunne komme uden om satsen ved at opgøre basen forskelligt. Derfor arbejdede Danmark for en fælles skattebase, men ikke for en minimumsgrænse for satsen. Det havde tidligere danske regeringer heller ikke gjort.

Rasmus Nordqvist sagde, at selv om det var svært, kunne man godt have ambitioner. Som verden så ud, burde man både have ambitioner om skattebase og selskabsskattesats. Det ville klæde Danmark. 0 pct. selskabsskat burde være et kriterium.

Finansministeren sagde, at Danmark var ambitiøs på området og faktisk blandt de lande, der mest aktivt støttede udviklingslande for bedre skatteopkrævning og -forvaltning. Gennem næsten 20 år havde SKAT hjulpet Tanzania. Som udenrigsminister havde han været med til at give midler til udviklingslande, så de kunne styrke skatteopkrævning og forhandling over for multinationale selskaber. Danmark har været blandt de lande, der arbejdede hårdest for at lave en fælles skattebase i EU. Men hvis man i EU skulle lave et kompromis om fælles skattebase i dag, skulle man acceptere regler, man for længst var gået væk fra. Så længe man ikke kunne lave en solid nok skattebase, ville man ikke blive enige i EU. Netop fordi man var ambitiøse, tog det lang tid. Hvis man slækkede på ambitionerne, ville det gå hurtigere. Men det ville man ikke.

3. Forberedelse af G20-finansministermøde i Baden-Baden den 17.-18. marts 2017

– *Godkendelse af fælles EU-holdning*

Rådsmøde 3520 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Finansministeren: Økofin skal drøfte prioriteterne for det tyske G20-formandskab og en fælles EU-linje for G20-mødet for finansministre i Baden-Baden den 17.-18. marts.

Tysklands G20-fokus vil være opbygning af modstandsdygtighed via reformer: Produktivtets- og væksthæmrende reformer er generelt vigtige for vækst og beskæftigelse i G20-landene, der dog er udfordret af aftagende reformvillighed. G20 vil også fortsætte bekæmpelsen af skatteunddragelse. På det finansielle område vil fokus være status for styrket regulering og kommende udspil fra Baselkomiteen (Basel IV). Endelig ventes G20 at arbejde for fremme af private investeringer, særlig med fokus på styrkelse af rammerne for holdbare investeringer i Afrika.

Der ventes bred støtte i Økofin til det tyske G20-formandskabs prioriteter. Tysklands formandskab for G20 og Italiens formandskab for G7 i 2017 giver mulighed for klare europæiske aftryk på retningen for de internationale økonomiske drøftelser. Jeg håber især, at man vil fremme den nye amerikanske administrations forståelse for vigtigheden af internationalt samarbejde.

4. Rådets henstilling om decharge til Kommissionen for budgetimplementeringen i 2015

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3520 – bilag 1 (sammenfatning side 24)

EUU alm. del (16) – bilag 67 (Rapport "Introduktion til Den Europæiske Revisionsrets årsberetninger 2015")

EUU alm. del (16) – bilag 205 (udvalgsmødereferat side 163, senest behandlet i EUU 4/11-16)

Finansministeren: På Økofin ventes Rådet at vedtage sin henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen, dvs. godkende Kommissionens budgetgennemførelse for 2015. Det er Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen. Det ventes at ske i april 2017. Rådets henstilling indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag.

Udkastet til Rådets henstilling er udarbejdet med udgangspunkt i Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2015. I henstillingen anbefaler Rådet, at der gives decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet i 2015. Derudover indeholder henstillingen en lang række generelle og sektorspecifikke anbefalinger og bemærkninger. Kommissionen skal efterfølgende træffe foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets dechargehenstilling.

I revisionserklæringen giver Revisionsretten for 9. år i træk en positiv erklæring om regnskaberne's rigtighed. Der gives ligeledes en positiv erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed for indtægterne samt betalingerne på udgiftsområdet for administration.

Revisionsretten afgiver dog en negativ erklæring om de underliggende betalinger på fire ud af fem udgiftsområder, idet der skønnes at være fejl i over 2 pct. af betalingerne. Samlet set vurderer Revisionsretten, at den estimerede fejlrate er faldet fra 4,4 pct. i 2014 til 3,8 pct. i 2015. Det er vigtigt at understrege, at fejlraten hverken er et udtryk for svig, ineffektivitet eller spild. Den afspejler i stedet reelle fejl i udbetaling af EU-midler. Reelle fejl kan være alt fra alvorlige fejl i forbindelse med offentlige indkøb til mindre fejl som f.eks. manglende fremsendelse af originale bilag.

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Retten for 9. år i træk har udtalt sig positivt om Kommissionens regnskabsafregning. Det er tilsvarende tilfredsstillende, at der for EU's indtægter og udgiftsområdet administration gives en positiv erklæring for de underliggende transaktioner og betalinger.

Regeringen finder det derimod utilfredsstillende, at Revisionsretten har givet en negativ erklæring på fire ud af fem udgiftsområder og at den samlede estimerede fejlrate stadig ligger over væsentlighedstærsklen på 2 pct. Selv om det naturligvis er positivt, at der i 2015 er sket en forbedring af fejlraten sammenlignet med de seneste år, er der stadig behov for at få fejlraten yderligere ned. Derfor har regeringens mål for forhandlingerne også været at

fastholde fokus på tiltag, der fremadrettet kan nedbringe fejlraten. Det er regeringens opfattelse, at det i vid udstrækning er lykkedes at få afspejlet danske prioriteter i Rådets henstilling.

Det drejer sig om:

- Et tydeligt fokus på, at både Kommissionen og medlemsstaterne har et ansvar for at nedbringe fejlraten.
- Øget kvalitet i medlemslandene og Kommissionens kontroller ved udbetaling af EU-midler.
- Fokus på regelforenkling som et afgørende redskab til at opnå en lavere fejlrate.
- Gennemførelse af en uddybende analyse af de områder, hvor fejlraten vedbliver at være særlig høj.

Det er derfor regeringens opfattelse, at henstillingen peger på de rigtige tiltag for at få nedbragt fejlraten yderligere. Det er på denne baggrund regeringens indstilling, at vi fra dansk side tilslutter os Rådets henstilling til Parlamentet om, at der gives discharge til Kommissionen for budgetgennemførelsen i 2015.

Rasmus Nordqvist var tilfreds med forhandlingsoplægget. Der stod, at fejlraten for Globalt Europa kunne have været lavere, hvis man havde gjort brug af tilgængelige informationer om udbetalingerne. Det lød, som om der ikke skulle så meget til for at få fejlraten ned. Det ville ellers hjælpe på tilliden til EU. Selv om der ikke var tale om svindel, var det stadig ikke godt nok.

Søren Søndergaard undrede sig over ministerens indfaldsvinkel. Ministeren understregede, at der ikke var tale om svindel, men om, at man f.eks. ikke havde afleveret de originale bilag. Men dem skal man jo netop aflevere for at undgå svindel. Enhver fejl var ikke nødvendigvis svindel, men enhver fejl åbnede muligheden for svindel. Man ved ikke, hvor meget der skyldtes svindel, og hvor meget der var udtryk for sjuskefejl.

Det værste var, at Kommissionen havde godkendt sjuskefejlene, som det fremgik af Revisionsrettens beretning: "Såfremt Kommissionens og medlemslandenes myndigheder havde benyttet alle tilgængelige oplysninger til at korrigere fejl, kunne fejlraten have været betydeligt lavere." Fejlene opstod, når man på trods af reglerne udbetaler penge. Forklaringen havde gennem alle årene været, at det var medlemslandene, der havde forskellige praksisser. Derfor var det interessant, at Revisionsretten skriver, at de udgifter, der forvaltes af Kommissionen, og de udgifter, hvor forvaltningen er delt mellem Kommissionen og medlemslandene, var næsten lige fejlbehæftede. Det var et ansvar, der i lige så høj grad kunne placeres på Kommissionen.

Søren Søndergaard forstod ikke, at man bare godkendte det. Hvordan skulle det nogensinde blive afgørende bedre, uden at der på et tidspunkt blev trukket en streg i sandet?

Hvad var forhandlingssituationen? Danmark havde tidligere stået sammen med Storbritannien, Sverige og Holland om at undlade at godkende og om at vedtage erklæringer, men dem havde man nu isoleret sig fra. Danmark var gået fra en kritisk holdning til en mindre kritisk rolle.

Claus Kvist Hansen sagde, at en fejlrate på 3,8 pct. var helt uhyrlig. Han undrede sig over, at ministeren var så afslappet. At tallet var dalet lidt, var en ringe trøst. Claus Kvist Hansen bad om en uddybning af baggrunden for fejlraten. Hvorfor forebygger man ikke fejlene langt mere effektivt?

Holger K. Nielsen sagde, at han engang for 35 år siden havde arbejdet for Parlamentets budgetkontroludvalg, og allerede dengang var Revisionsrettens årsberetninger det mest underholdende, man kunne beskæftige sig med. Dengang var det værre end nu. Det afspejlede, at det var et stort og komplekst system, og at der var forskellige forvaltningspraksisser. Hver gang der havde været forslag om at stramme op og centralisere kontrolmekanismene, var landene gået imod det – i visse tilfælde også Danmark. Holger K. Nielsen syntes ikke, man kunne nægte decharge nu, hvor EU mildest talt har andet at tage sig til. Der skulle meget stærke argumenter for at gøre det. Der var forbedringer. Socialistisk Folkeparti bakkede derfor op om forhandlingsoplægget. Men det var klart, at man var nødt til at stramme op.

Finansministeren sagde, at fejlraten havde været faldende de sidste 3 år. Derfor var der en positiv udvikling i gang. Historisk set havde fejlraten været lavere før, men nu var den faldende, fordi man havde gjort en indsats. Som nævnt havde man fået nogle ting med ind i Rådets henstilling: tydeligere fokus på, at både Kommissionen og medlemslandene havde et ansvar for at nedbringe fejlraten; øget kvalitet i medlemslandenes og Kommissionens kontrol af udbetaling af EU-midler; fokus på regelforenkling og en uddybende analyse af de områder, hvor fejlraten bliver ved med at være høj. Det havde man fået med, fordi man var gået ind i forhandlingerne for at få indflydelse i modsætning til andre lande, der stemte imod decharge. Det var korrekt, at Holland, Sverige og Storbritannien ville stemme imod. Danmark var lige så kritisk over for fejlraten, men havde en anden holdning til, hvordan man kunne nedbringe den. Ministeren svarede Claus Kvist Hansen, at man netop med de tilføjelser prøvede at forebygge fejl.

Ministeren svarede Søren Søndergaard, at manglende originale bilag også ses i åbne, gennemreviderede, troværdige regnskaber. Det kunne ske for selv den bedste. Fejlraten var ikke lig med en svindelrate, selv om det nogle gange blev udstillet sådan. En af grundene til, at der blev begået fejl, var, at EU's regelsæt for udbetaling var meget kompleks. Han troede på, man kunne forenkle det uden at nedbringe kvaliteten og sikkerheden.

Søren Søndergaard sagde, det var fint, at fejlraten var faldende. Det havde krævet nogle kampe, bl.a. i Budgetkontroludvalget og Parlamentet. Den danske regering og andre gode kræfter havde sikkert rejst det i Rådet. Men der var stadig tale om et tocifret milliardbeløb, der var blevet udbetalt i strid med reglerne. Nogen måtte have et ansvar for at acceptere de udbetalinger. Det nye var, at Revisionsretten skrev, at de udbetalinger, der forvaltes af

Kommissionen, var lige så fejlbehæftede som dem, der forvaltes som en delt kompetence mellem Kommissionen og medlemslandene. Tidligere kunne man tilskrive fejlene de forskellige landes forvaltningspraksisser, men når Kommissionens udbetalinger også var fejlbehæftede, havde man et stort problem inde i EU's centralnervesystem. Dybest set anede man ikke, hvor meget af det der var svindel og svig. I Budgetkontroludvalget havde de engang stillet et spørgsmål om de utrolig mange fejlopmålinger i forbindelse med hektarstøtte, og her blev der konsekvent målt for store arealer. Han bad ministeren bekræfte, at der ikke fandtes tal på det. Hvis det skulle ændre sig, krævede det et konstant pres. I gamle dage havde Danmark sammen med Storbritannien, Holland og Sverige lagt pres ved at skrive udtalelser og ved at undlade at stemme. Søren Søndergaard opfordrede regeringen til at genoptage samarbejdet med den kritiske blok.

Finansministeren sagde, at de ikke var uenige om, hvorvidt fejlraten var kritisabel. Regeringen havde tænkt sig at fremføre sin kritik på mødet. Man havde valgt at gå efter indflydelse på initiativer til at sænke fejlraten.

På spørgsmålet om, hvorvidt der fandtes tal på svindelen med EU-midler, svarede han med henvisning til Revisionsrettens årsrapport side 12, at man vurderede, at ud af 1.200 udbetalinger fra 2015 havde man fundet 12 sager med mistanke om svig, som man havde sendt videre til OLAF. Året før var der 22 sager.

Søren Søndergaard bad ministeren sende et svar på Revisionsrettens påstand om, at udbetalingerne fra Kommissionen nu var lige så fejlbehæftede som i den delte kompetence. Så vidt han vidste, var det nyt. Han opfordrede igen regeringen til at stå sammen med Storbritannien, Holland og Sverige. Enhedslisten kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

NOT **Finansministeren** ville besvare Søren Søndergaards spørgsmål skriftligt. Man pegede netop på i henstillingen, at Kommissionen havde et medansvar.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

5. Retningslinjer for EU-budgettet i 2018

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3520 – bilag 1 (samlenotat side 39)

Finansministeren: Lad mig slutte af med at orientere udvalget om Rådets retningslinjer for EU's budget for 2018. Det er fast procedure, at Økofin drøfter de overordnede retningslinjer for næste års EU-budget, inden Kommissionen forventeligt fremlægger sit budgetforslag i maj.

Rådet ventes at påpege, at 2018-budgettet skal imødekomme prioriteter omhandlende genopretning af den europæiske økonomi, og adressere humanitære såvel som sikkerhedsmæssige udfordringer. Rådet forventes også at understrege vigtigheden af EU-tiltag, der skaber vækst og beskæftigelse. Det er også forventningen, at retningslinjerne vil understrege behovet for, at Kommissionen præsenterer så præcise og retvisende skøn for budgettet som muligt. Dette er et vigtigt bidrag til at sikre, at medlemslandene kan forudsige deres bidrag til EU.

Vi er fra dansk side enig i disse elementer og forventer derfor at tilslutte os retningslinjerne. Jeg forventer i øvrigt, at der vil være opbakning fra alle medlemslande til retningslinjerne.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 2. Forslag til direktiv om visse tilladte former for anvendelse af værker og andet materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder til gavn for personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede, og om ændring af direktiv 2001/29/EF om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet

– Tidlig forelæggelse

KOM (2016) 0596

KOM (2016) 0596 – bilag 3 (sammenfatning side 2)

EU-note (16) – E 9 (EU-note om reform af ophavsretten på det digitale indre marked)

EUU alm. del (16) – bilag 396 (kommenteret dagsorden for mødet i Europaudvalget 20/2-17)

Kulturministeren: Denne sag er et godt eksempel på noget, der er udtænkt med alle gode viljer, og som ender med at være lidt uheldigt. Sagen ville slet ikke være opstået, hvis man havde overført det, der stod i Marrakeshaftalen til EU-niveau. Problemet er, at man afviger fra den på nogle punkter. Sagen nævnes med henblik på forhandlingsoplæg. Der er tale om et direktivforslag og et forordningsforslag om syns- og læsehandicappedes adgang til litterært materiale. Selv om der er tale om to forslag, vil jeg behandle dem samlet, da de er indbyrdes forbundet.

Forslagene har samlet set til formål at sikre, at syns- og læsehandicappede får adgang til litterært materiale i handicapegnede formater. Det er jo et rigtig godt formål. I Danmark har vi – som i en del andre lande – tradition for, at syns- og læsehandicappede får stillet materiale til rådighed. I praksis er det Nota – tidligere Danmarks Blindebibliotek – der stiller bøger, herunder lydbøger og e-bøger, til rådighed for de syns- og læsehandicappede. Kommissionen vil gerne sikre, at handicappede i alle EU lande har ens rettigheder i forhold til adgang til litterært materiale. Det er et udmærket formål, som man kun kan støtte op om. Ikke desto mindre er forslagene ikke uden udfordringer for Danmark.

Direktivforslaget har til formål at give mulighed for, at skriftligt materiale, som f.eks. bøger, tidsskrifter og aviser, kan gøres tilgængelige i formater, der kan anvendes af syns- og læsehandicappede. Direktivforslaget indeholder betingelserne for, hvornår, hvordan og af hvem de handicapegnede formater kan produceres og stilles til rådighed for syns- og læsehandicappede. Det følger af forslaget, at Danmark og de andre EU-medlemslande skal sørge for, at syns- og læsehandicappede og de organisationer, der servicerer dem, kan producere og udlåne bøger m.v. i handicapegnede formater, uden at rettighedshaverne skal give tilladelse til det. Det er en af de første knaster.

Det følger videre af direktivforslaget, at medlemsstaterne ikke som betingelse for produktion og tilrådighedsstillelse af handicapegnede formater må beslutte, at rettighedshaverne skal modtage betaling, eller at der skal ske en afsøgning af det kommercielle marked for handicapegnede formater. Det er endnu en knast.

I Danmark har vi indrettet os sådan, at digitalt materiale til syns- og læsehandicappede stilles til rådighed på baggrund af aftaler med rettighedshaverne. Direktivforslaget vil – som det er fremsat – bryde med den danske retstradition, der er baseret på aftaler på markedet. Derudover giver direktivforslaget mulighed for, at der kan ske udveksling af handicapegnede formater på tværs af landegrænser i EU. Det betyder altså, at en dansk syns- og læsehandicappet f.eks. kan få adgang til en fransk bog i et handicapegnet format produceret i Frankrig. Og det gælder selvfølgelig også den anden vej.

Forordningsforslaget har til formål at give mulighed for grænseoverskridende udveksling af litterært materiale mellem EU-lande og såkaldte tredjelande – altså lande uden for EU. Det er vigtigt at holde sig for øje, at der ingen tvang er til at udveksle materiale over landegrænser – det er blot en mulighed. Forordningsforslaget hænger indbyrdes sammen med direktivforslaget, fordi direktivforslaget fastlægger betingelserne for, hvornår der må produceres litterært materiale. Forordningsforslagets eneste funktion er at give mulighed for – hvis betingelserne i direktivforslaget er opfyldt – eksport og import af tilgængelige formater til og fra tredjelande.

Vi har i Danmark regler, der sikrer syns- og læsehandicappede bred adgang til litterært materiale. Den danske brugergruppe er meget bredt defineret i forhold til andre lande, fordi ordblinde har samme rettigheder som synshandicappede. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi ser så bredt på det. De danske regler er dermed mere handicapvenlige end i en række andre EU-lande.

Direktivforslaget er baseret på, at landene har en snæver definition af, hvornår man er handicappet, og at det derfor kun er en begrænset mængde materiale, der vil blive brugt. Derfor lægger forslaget op til, at medlemsstaterne ikke som betingelse for udlån af bøger til syns- og læsehandicappede må stille krav om betaling til rettighedshaverne eller krav om afsøgning af det kommercielle marked for handicapegnede formater. Det er ellers den mulighed for fleksibilitet, der ligger i Marrakeshaftalen.

De danske regler sikrer alle syns- og læsehandicappede adgang til materiale, der gør det muligt for dem at tilegne sig indholdet og omfatter derfor en langt større mængde materiale. Vi har både flere brugere og meget mere materiale i den danske ordning. De danske regler er skrevet op imod de internationale ophavsretlige konventioner. Og på grund af den brede danske definition af en syns- og læsehandicappet er det hovedreglen, at der skal tages hånd om den skade, dvs. det økonomiske tab, som rettighedshaverne lider, når deres materiale stilles til rådighed for syns- og læsehandicappede. Derfor siger de danske regler, at handicapegnede formater skal erhverves på det kommercielle marked, såfremt de findes der. Ellers må der produceres handicapegnede formater, men så skal rettighedshaverne modtage kompensation.

FO Jeg vil nu gennemgå forhandlingsoplægget til direktivforslaget: Regeringen lægger vægt på, at den velfungerende danske model ikke forringes. Regeringen lægger også vægt på en løsning,

hvor medlemsstaterne kan beslutte, at institutioner, som servicerer syns- og læsehandicappede – i det omfang, materialet ikke er tilgængeligt på markedet i handicapegnede formater – kan producere og stille materialet til rådighed for syns- og læsehandicappede under forudsætning af, at rettighedshaverne modtager kompensation.

Regeringen lægger afgørende vægt på en løsning, hvor medlemsstaterne kan beslutte, at tilrådighedsstillelse af bøger til syns- og læsehandicappede – i det omfang materialet er tilgængeligt på markedet i handicapegnede formater – sker, ved at institutioner, som servicerer syns- og læsehandicappede, erhverver materialet på markedsvilkår.

Regeringen vil arbejde for, at de krav, der stilles til de institutioner, der servicerer syns- og læsehandicappede, er proportionale i forhold til de syns- og læsehandicappedes, institutionernes og rettighedshavernes interesser.

Det var direktivforslaget. Forhandlingsoplægget om forordningsforslaget, som jeg ikke betragter som problematisk er, at regeringen støtter forordningsforslaget vedrørende udveksling af materialer med tredjelande, som har tiltrådt Marrakeshtraktaten.

Regeringen vil arbejde for, at de krav, der stilles til de institutioner, der servicerer syns- og læsehandicappede, er proportionale i forhold til de syns- og læsehandicappedes, institutionernes og rettighedshavernes interesser.

Jeg mener, at forhandlingsoplægget er udtryk for en god balance mellem de forskellige parter interesser. Oplægget vil muliggøre, at handicappede i Danmark kan opretholde en bred adgang til litteratur, ligesom der skabes adgang til materiale fra andre EU-lande i Danmark og dansk materiale i andre EU-lande. Oplægget sikrer ligestilling mellem syns- og læsehandicappede og ikkehandicappede, og der tages hensyn til rettighedshavernes interesser og udviklingen af et kommercielt marked for handicapegnede formater. Oplægget afspejler dermed, at det for os i Danmark er vigtigt at bevare den danske model, at vi får adgang til forhandlingsrummet, så vi kan kæmpe for en velfungerende ordning, der omfatter en bred brugergruppe og en meget bred vifte af materiale.

Rasmus Nordqvist sagde, at Alternativet støttede forhandlingsoplæggene. Som han forstod det, ville man lave en minimumsstandard. Så Danmark kunne godt gå videre og have en bredere definition af brugergruppen. Dermed behøvede direktivforslagets definition ikke at have indflydelse på, hvilken definition man bruger i Danmark. Kunne man med dette forslag ikke være med til at løfte niveauet for læsehandicappede i de andre EU-lande? Han forstod ikke, hvorfor man bed sig fast i definitionen, når man bare kunne have sin egen.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvor kompetencen for ratificeringen lå? Der var kommet en afgørelse om, at det var EU's enekompetence. Hvad betød det for forhandlingssituationen? Hvor stod de andre lande? Nogle lande havde aftalebaserede ordninger som Danmark. Var de lige så kritiske som ministeren?

Søren Søndergaard støttede begge forhandlingsoplæg. Ministeren ville lægge afgørende vægt på, at hvis materialet var tilgængeligt, skulle det kunne erhverves på markedsvilkår. Men der, hvor materialet ikke var tilgængeligt, lagde regeringen ikke afgørende vægt på, at det skulle kunne ske, ved at man kan producere materialet og stille det til rådighed, mod at rettighedshaverne modtager kompensation. Regeringen lagde vægt på det, men ikke afgørende vægt. Det ville give god mening at sige, at hvis materialet findes på kommercielle vilkår, skulle det være muligt at stille det til rådighed på markedsvilkår, og hvis ikke skal man kunne producere det og give kompensation til rettighedshaverne.

Kulturministeren svarede Rasmus Nordqvist, at der var lande, hvor læsehandicappede havde meget ringe adgang til denne type materiale. Det var fint at lægge en bund, men problematisk, hvis man også sænker niveauet i de lande, der er gået videre. Der var tale om et totalharmoniseringsdirektiv, og det var det, man gerne ville have udboret. Det var Danmark ikke alene om. Der var andre lande, der havde aftalebaserede ordninger som i Danmark, så man kæmpede ikke alene. Man ville bare gerne være med i forhandlingerne, så de høje danske standarder ikke risikerer at blive sænket.

Ministeren svarede, at det var EU, der ratificerede. Den diskussion var slut.

Ministeren svarede Søren Søndergaard, at rettighedshaverne i Danmark sagde, at den markedsbaserede ordning gav dem et incitament til at stille materiale til rådighed, fordi de faktisk kan tjene penge på det. Det blev betragtet som et marked i udvikling, og derfor var man bekymret for, at der ville blive sat nogle begrænsninger. Direktivforslaget stillede netop krav om, at man ikke skal kompensere rettighedshaverne. Det var det, der var problemet. Når man havde en ordning, som begge parter var tilfredse med, og hvor rettighedshaverne får en kompensation, var det et problem, hvis den blev ødelagt. Ved at lægge afgørende vægt på begge krav risikerede man et dårligere resultat – nemlig Kommissionens forslag, hvor der ikke var noget krav om kompensation til rettighedshaverne, selv om materialet var tilgængeligt på det kommercielle marked. Rettighedshaverne lagde vægt på, at medlemsstaterne kan stille krav om afsøgning af det kommercielle marked, frem for kompensation af rettighedshaverne. Det krav havde handicaporganisationerne forståelse for. Det var et spørgsmål om at finde en balance, så man ikke ødelægger noget velfungerende og låser sig fast på noget, rettighedshaverne ser som en forringelse.

Rasmus Nordqvist havde ikke forstået, at der var tale om en totalharmonisering. Han forstod ikke, hvorfor der så ikke blev lagt vægt på definitionen af brugergruppen. Det var for ham at se et centralt problem ud over aftalemodellen: Hvordan kan man løfte standarden for dem, der ikke har det godt? Han havde forstået på Kommissionen, at det var et minimumsdirektiv. Det var vigtigt at have med i forhandlingsoplægget, at man gerne vil arbejde for bedre vilkår for syns- og læsehandicappede.

Søren Søndergaard kunne godt se, at hvis man insisterede på at få to ting igennem, risikerede man ikke at få nogle af tingene igennem. Man vælger så at satse på den model, hvor man skal bruge de markedsbaserede vilkår til at erhverve materialer, hvis de forefindes – der kan man altså ikke sætte institutioner til at producere dem. Betød det, at man

kunne ende i en situation, hvor institutioner, der servicerer syns- og læsehandicappede, ikke har ret til at producere materiale, der ikke produceres på markedsmæssige vilkår, og stille det til rådighed mod compensation til rettighedshaverne? Hvis ikke det var en risiko, kunne man vel sagtens lægge afgørende vægt på det.

Kulturministeren præciserede over for Rasmus Nordqvist, at totalharmoniseringsdirektivet ikke omfattede definitionen af persongrupper. Det havde han forstået rigtigt. Her måtte man gerne udvide definitionen.

Ministeren svarede, at hvis man lagde afgørende vægt på begge forhold, var bekymringen, at man slet ikke ville komme med i forhandlingerne. Når man kun lægger afgørende vægt på den ene ting, har man mulighed for at forhandle med meget længere. Hendes oprindelige tanke var at lægge afgørende vægt på det hele, men var blevet rådgivet om, at det indebar en risiko for at blive skubbet væk fra forhandlingsbordet. Det sagde sig selv, at regeringen ville arbejde hårdt for begge standpunkter. De bad bare om en fleksibilitet for lande med velfungerende ordninger. Hun troede, at regeringens intentioner flugtede med Søren Søndergaards ønsker.

Rasmus Nordqvist takkede for præciseringen. Det hang sammen med den større pakke om ophavsrettigheder. Han syntes, det var godt, at ministeren bad om forhandlingsoplæg nu, men måske kunne hun komme tilbage senere i forhandlingerne. Det var vigtigt at hæve standarderne på europæisk niveau.

Søren Søndergaard gentog sit spørgsmål: Risikerede man et resultat, hvor der eksisterer materiale, der ikke er produceret og tilgængelig på markedsvilkår, og som institutioner, der servicerer læsehandicappede, ikke har lov at producere? Hvis det ikke var en risiko, hvorfor lagde man så ikke afgørende vægt på det? Det kunne ikke have noget med forhandlings-situationen at gøre.

Holger K. Nielsen sagde, at Socialistisk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplæggene. Diskussionen om strategi og taktik var ikke helt uvæsentlig. Han spurgte, om de danske rettighedshavere var enig i ministerens prioritering. Holger K. Nielsen ville også gerne have uddybet regeringens prioritering og forhandlingssituationen senere – evt. på skrift.

Kulturministeren svarede, at hun ikke var sikker på, hun kunne nå at komme tilbage. Det gik utrolig hurtigt i forhold til det sædvanlige tempo i EU-forhandlinger. Måske fordi det var en god sag, mange støttede: at forbedre vilkårene for handicappede.

NOT Ministeren svarede, at de institutioner, der gerne vil producere på ikkekommercielle vilkår, hvis ikke markedet gør det, stadig kan gøre det. Grunden til, at man ikke lagde afgørende vægt på det punkt, er, at man så risikerer at få en løsning, hvor rettighedshaverne ingen compensation får. Hun ville gerne vende tilbage med en skriftlig redegørelse for prioriteringen.

Både rettighedshaverne og de handicappedes organisationer var enige i prioriteringen. Det var rettighedshaverne, der havde sagt, at det, regeringen lagde afgørende vægt på, var det vigtigste for dem. Og handicaporganisationerne ville få adgang til materialet, uanset hvilken model det endte med.

Søren Søndergaard forstod på ministeren, at man ikke risikerede dansk tilslutning til et forslag, der forhindrer Danmark i at pålægge institutioner, der servicerer syns- og læsehandicappede, at producere materiale – mod kompensation til rettighedshaverne. Den mulighed mister man ikke. I så fald kunne han tilslutte sig mandatet.

Kulturministeren sagde, at de handicappede uanset hvad ville få adgang til materialet uanset hvad. Det, der var på spil, var rettighedshavernes kompensation. Hun var ikke sikker på, at hun helt havde forstået spørgsmålet.

Holger K. Nielsen konstaterede, at det stadig ville være sådan, at man kan pålægge institutioner at stille materiale til rådighed der, hvor markedet ikke kan dække behovet. Men ville man fraskrive sig muligheden for at give rettighedshaverne kompensation?

Kulturministeren sagde, at rettighedshaverne var med, fordi det ikkekommercielle område er meget lille. De markedsbaserede ordninger har en større tyngde. Derfor vælger man at prioritere fleksibiliteten i de markedsbaserede ordninger. Det handlede om kvantitet – hvor meget markedet leverer, og hvor meget institutionerne producerer.

Holger K. Nielsen spurgte, om ikke man åbnede for et problematisk system, hvor man kunne pålægge rettighedshavere at producere og stille materiale til rådighed uden kompensation. Der var meget pres på rettighedshaverne.

Kulturministeren sagde, at det lige præcis var det, man ville kæmpe for at forhindre. Direktivet ville i sin nuværende form forringe rettighedshavernes mulighed for kompensation. Man vil bevare fleksibiliteten med hensyn til det danske marked, så man både sikrer rettighedshaverne og hæver niveauet på europæisk plan.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig mod dem.

FO Punkt 3. Forslag til forordning om grænseoverskridende udveksling mellem Unionen og tredjelande af visse værker og andet materiale, der er beskyttet af ophavsret og beslægtede rettigheder, i tilgængeligt format til gavn for personer, der er blinde, svagsynede eller på anden måde læsehandicappede

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0595

KOM (2016) 0595 – bilag 3 (sammenfatning side 2)

EU-note (16) – E 9 (EU-note om reform af ophavsretten på det digitale indre marked)

EUU alm. del (16) – bilag 396 (kommenteret dagsorden for mødet i Europaudvalget 20/2-17)

Punkt 2 og 3 blev behandlet under et. Se ovenfor.

Mødet sluttede kl. 11.45